

Laukaan kunta
Ympäristövalvonta/ ympäristönsuojelu
kirjaus@laukaa.fi

Lausuntopyyntönnö 28.1.2026, 126/11.03.03.00/2026

Lausunto Peab Industri Oy:n maa-aineslupahakemuksesta kiinteistölle Hietasyrjä 410-408-1-184, Laukaa

Laukaan ympäristönsuojelu pyytää lausuntoa maa-aineslain mukaisesta hakemuksesta kiinteistölle Hietasyrjä 410-408-1-184. Alue on avattu ottotoiminnalle. Alue sijoittuu Hietasyrjänselän 2E luokan pohjavesialueelle sekä Hietasyrjänselän- Sirkkamäen (FI0900013) Natura-alueen läheisyyteen.

Hakemus

Lupaa haetaan soran ja hiekan ottamiseen alueelta, jossa on voimassa oleva maa-aineslupa sekä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kiviaineksen murskaamiseen. Lupaa haetaan aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottotoimintaa, jolle on myönnetty ottamislupa Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan päätöksellä 21.1.2024 § 8. Haettavalla luvalla tarkoitus korvata nykyinen maa-aineslupa.

Hakijalla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kiviaineksen murskaamiseen alueella. Sen mukaisesti alueella saa. Sen mukaisesti alueella saa murskata 150 000 t kiviainesta vuosittain.

Nyt voimassa olevan maa-aineslupan mukaisen ottamissuunnitelma-alueen raja on yhteneväinen tämän hakemuksen kanssa (10,4 ha), mutta kaivualueen raja on supistunut edellä mainitun lupapäätöksen mukaisesta (8,4 ha -> 6,4 ha). Suunnitelman mukainen ottamismäärä on n. 260 000 m³.

Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Ottoa jatketaan siten, että alin taso on alueen etelä- ja keskiosissa +144,5 nousten kohti pohjoista, jossa alin ottotaso tulee olemaan +147 m (N2000), kuitenkin siten, että havaittuun pohjavedenpintaan jätetään vähintään kolmen metrin suojakerros. Voimassa olevassa luvassa pohjoisosassa alin ottotaso +148 m N2000.

Alueelle kuljetaan Korkeakosken tieltä lähtevältä tieltä, joka on kokonaisuudessaan samalla kiinteistöllä. Lähin lomakiinteistö sijaitsee alueen itäpuolella, alueen reunasta mitaten kiinteistölle on matkaa n. 700 metriä. Maisemointi toteutetaan kyseisen kiinteistön puoleiselta reunalta, joten suojaetäisyys tulee ottamisen edetessä koko ajan

kasvamaan em. kiinteistöön. Ottamisalueen pohjoispuolella lähin asutus jää yli 500 metrin päähän.

Suunnitelma-alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Keski-Suomen maakuntakaava perustuu Keski-Suomen maakuntastrategian Auerakenne 2040 -suunnitelmaan. Kaavassa painottuvat maakunnan strategiset tavoitteet. Maakuntakaavassa alueeseen kohdistuu merkintä maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeä pohjavesialue sekä sitä sivuaa ohjeellinen moottorikelkkailun runkoreitistö

Alueen maisemointia on aloitettu voimassa olevan luvan lupamääräysten mukaisesti. Luiskaten muotoilu vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ja metsitetty. Haettavan ottamisalueen maisemointia suoritetaan vaiheittain oton edistymisen myötä. Alue palautuu asteittain maisemoinnin etenemisen mukaan metsätalouskäyttöön.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Pohjavesi

Suunniteltu ottoalue sijoittuu Hietasyrjänpään pohjavesialueelle (nro 09 41007, 2 E luokka), joka on varattu Laukaan kunnan sekä Suolahden ja Jyväskylän kaupunkien vedenhankintaa varten.

Hakemuksessa pohjaveden ylimmäksi korkeusasemaksi on ilmoitettu 134-144,6 m N2000. Alueella 8 pohjaveden havaintoputkea. Pinnantarkkailutiedot vuodesta 2016 vuoteen 2026 saakka on esitetty suunnitelmassa. Tuolla ajanjaksolla pohjavesipinta on ollut ylimmillään suunnitelma alueen eteläreunassa HP 46 +139,47 m N60 (24.3.2020) sekä suunnitelma-alueella kaivualueen pohjoispuolella havaintoputkessa HP45 +144,66 m N60 (27.12.2017 ja 12.4.2023). Alueen pohjavesiputkesta ottamisalueen kaakkoispuolella (Hp 20081) on otettu näyte 31.8.2011.

Luonnonsuojelu

Suunnitellun ottoalueen lounaispuolella sijaitsevasta Hietasyrjänpään- Sirkkamäen (FI0900013) Natura-alueella on tehty Natura-tarveharkinta (Ramboll Finland Oy, 21.2.2011) Hietasyrjän maa-ainestenoton vaikutuksista Hietasyrjänpään harjualueeseen. Hakemuksen mukaan Ramboll:n 2011 laatima selvitys on yhä paikkansapitävä. Vuoden 2011 selvitystä on tarkennettu vastaamaan ko. suunnitelman mukaista tilannetta.

ELY-keskus on aikaisemman lausunnonannon yhteydessä 8.1.2024 todennut pitävänsä tehtyä selvitystä riittävänä ja yhtynyt siinä päädyttyihin johtopäätöksiin. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, ettei hankkeen katsota edelleenkaan merkittävästi heikentävän Hietasyrjänpään niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon.

Esitetyn suunnitelman mukainen toiminta ei merkittävästi muuta maisemaa, koska alue supistuu aiemmasta ja alueen ympäristöä on muotoiltu ja metsitetty lähes kaikkiin ilmansuuntiin.

Yhteenveto

Edellä esitetyt seikat huomioiden Lupa- ja valvontavirasto ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen oton jatkamista asiakohdassa mainitulta alueelta tietyin edellytyksin. Tällöin ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on alueen etelä- ja keskiosassa + 144,5 ja suunnitelmasta poiketen alueen pohjoisosassa + 148 m N2000, kuitenkin vähintään 3 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

-Ottotoiminnan sijoituessa pohjavesialueelle tulee pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Ennen ottotoiminnan jatkamista alueella sijaitsevasta näytteenottoon sopivasta putkesta otetusta pohjavesinäytteestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit. Näytteenotto uusitaan toiminnan loputtua ja tarvittaessa.

Havaintoputkesta tulee edelleen havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

-Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä suunnitelman mukaisesti vaiheittain ottamisen edistyessä. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

-Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 5 §:n mukaan alueella toimijan on huolehdittava siitä, ettei alueelta siirrettävän maa-aineksen mukana leviä unionin luetteloon kuuluvia lajeja tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja. Myös alueella käytettävien työkonien ym. osalta tulee varmistua siitä, että vieraslajit eivät pääse leviämään niiden välityksellä maa-ainesalueen ulkopuolelle. Vieraslajit tulee tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää.

-Sorakuoppien reunoille voikin asettua pesimään törmäpääskyjä Törmäpääsky on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettu laji. Lisäksi törmäpääsky on erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää lisääntymiskauden ulkopuolellakin pesän

vahingoittamisen, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Jos alueella on törmäpääskyn pesiä, tulee ne säilyttää. Jos esimerkiksi luiskauksia on välttämätön tehdä pesätörmien kohdalle, esimerkiksi turvallisuuden vuoksi, tulee tällöin hakea niiden hävittämiseen poikkeuslupaa Lupa-ja valvontavirastosta (LSL 70§:n 3 momentti).

Asian on esitellyt ympäristöinsinööri Katja Hänninen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Sanna-Liisa Suojasto.

Lausunto on hyväksytty sähköisesti viraston asianhallintojärjestelmässä.

Merkintä

sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LVV-U/37275/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/37275/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hänninen Katja 05.03.2026 16:27

Ratkaisija Suojasto Sanna-Liisa 05.03.2026 15:45